

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem v právní věci

žalobce: **K. M.**, bytem X
zastoupen advokátkou JUDr. Zdeňkou Tučkovou
sídlem Sadová 531
proti

žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 17. 5. 2019, č.j. X, ve věci odejmutí invalidního důchodu,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 17. 5. 2019, č.j. X **se zrušuje** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovaná je povinna uhradit žalobci náklady řízení ve výši, která bude stanovena v písemném vyhotovení rozsudku, a to do 30 dnů od právní moci rozsudku k rukám jeho zástupkyně JUDr. Zdeňky Tučkové, advokátky se sídlem Sadová 531.

O d ů v o d n ě n í :

- I. **Vymezení věci**

1. Žalobce svou žalobou brojil proti rozhodnutí č.j. X (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž byly zamítnuty jeho námitky proti prvostupňovému rozhodnutí žalované ze dne 15. 2. 2019, č.j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím byl žalobci podle ust. § 56 odst. 1 písm. a) a ust. § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZDP“) odejmut invalidní důchodu, a to od 12. 3. 2019.

II. Žaloba

2. Žalobce nejprve popsal průběh řízení před žalovanou. Namítal, že se neztotožňuje se závěrem žalované, který je opřený o posudek o invaliditě posudkového lékaře MUDr. M. X. Příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce je skutečnost, že dne 24. 6. 1994 utrpěl pracovní úraz při práci na cirkulárce. Došlo totiž k nečekanému posunutí dřeva najetím na suk, který nebyl zvenku viditelný a v důsledku toho mu cirkulárka amputovala malíček, prsteníček a prostředníček pravé ruky. Žalobce je pravák a vyučený truhlář. Nebyl pak schopen takové rekvalifikace, aby si udělal maturitu, a tudíž zůstal odkázaný na ruční práci, kterou však nemohl vykonávat, neboť ztratil 3 prsty a rovněž zcela ztratil úchopovou schopnost pravé ruky. Nepomohla přitom ani plastická operace, kdy se mu lékaři pokusili implantovat do prostředníčku plastový implantát. Operace však nebyla úspěšná, přičemž pravou ruku žalobce nesevře a žádní prkno již nikdy neuchopí. Žalobce dále v žalobě zmínil důkazy, které předložil v rámci řízení.

3. Žalobce již ve svých námitkách uvedl, že jeho schopnost hýbat, respektive sevřít, pravou ruku nebo do ní něco pevně uchopit se v žádném případě nezlepšila a proto nemůže souhlasit se závěry posudku o invaliditě ze dne 18. 1. 2019. Dne 13. 2. 2019 se proto obrátil na FN u sv. Anny v Brně, Kliniku plastické chirurgie se žádostí o posouzení a vyhodnocení úchopové schopnosti jeho pravé ruky. Prof. MUDr. X pak shrnul dosavadní poúrazový stav žalobce tak, že dříve u něj byla zjištěna funkční schopnost pravé ruky jen do výše 33%, a tudíž došlo ke ztrátě funkční schopnosti pravé ruky v rozsahu 67%. Od tohoto zjištění pak došlo k ankylóze kloubů na III. prstu, tj. ke zhoršení, přičemž stav je stacionární a 20 let neměnný. Dle prof. V. by žalobce měl absolvovat i výměnu kloubu na palcích obou rukou, a to vzhledem k pokračující stenozující tendovaginitě na extenzoru palců. Žalobce se této operace obává, neboť předchozí operace nebyla úspěšná a v jeho úchopových schopnostech mu nijak nepomohla. Představa, že by se neúspěch opakoval a lékaři by odoperovali sice bolavé, ale alespoň nějak funkční části palců, přičemž implantace umělého kloubu by se nezdařila, a tudíž by neměl ani funkční palce na rukou je pro něj nepřijatelná. Problém palců navíc zhoršuje úchopovou schopnost jeho pravé ruky. Žalobce se rovněž obrátil na FN u Sv. Anny, Kliniku tělovýchovného lékařství a rehabilitace se žádostí o vyhodnocení úchopové schopnosti pravé ruky. Výsledkem pak bylo zjištění, že nedověř pěsti u něj činí u 2 prstu 5,5 cm, u 3 prstu 5 cm, u 4 prstu 2 cm (od konce pahýlu) a u 5 prstu 3 cm (od konce pahýlu). Žalobce je pravák, vyučený truhlář, přičemž u něj došlo prokazatelně ke ztrátě schopnosti pravé ruky v rozsahu 67% a tento stav je neměnný. Není pak ani schopen získat maturitní vzdělání tak, aby byl schopen pracovat jinak, než rukama.

4. Žalobce dále namítal, že dle lékařského posudku MUDr. X ze dne 14. 5. 2019 u něj není tzv. anatomická ztráta ruky nebo částečná ztráta ruky s úplnou ztrátou úchopu. Tento závěr je však nesprávný, neboť žalobce nemá jakoukoliv úchopovou schopnost pravé ruky. K řádnému posudkovému závěru ohledně stanovení stupně invalidity, případně neexistence

invalidity, je přitom nezbytné zjistit veškeré skutečnosti týkající se hybnosti a dnes již i úplné ztráty úchopových schopností pravé ruky, a to ve vztahu k profesi truhláře. Závěr, že došlo k poklesu toliko o 25%, neodpovídá skutečnosti, neboť úchopová schopnost jeho pravé ruky je v profesi truhláře nulová. Rovněž není správný závěr žalované, že k profesi truhláře nelze přihlížet. Žalobce navrhl, aby byl ustanoven znalec z oboru ortopedie, který by určil pokles jeho pracovních schopností žalobce, a to s ohledem na profesi truhláře.

III. Vyjádření žalované

5. Žalovaná ve svém vyjádření zejména uvedla, že žalobce namítá správnost posouzení zdravotního stavu a tudíž navrhla přezkoumání jeho zdravotního stavu Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí ČR (dále jen „PK MPSV“), která posuzuje zdravotní stav a pracovní schopnost pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění.

IV. Jednání před soudem

6. Žalobce při jednání především odkázal na písemné vyhotovení žaloby. Dále uvedl, že i posudek PK MPSV prokazuje takový pokles míry pracovní schopnosti žalobce, že jej lze považovat za invalidního.

7. Žalovaná při jednání především odkázala na posudek PK MPSV, vyjádření k žalobě a písemné vyhotovení rozhodnutí s tím, že rozhodnutí ponechala na úvaze soudu.

8. Soud při jednání provedl dokazování posudkem PK MPSV ze dne 20. 11. 2019.

V. Posouzení věci krajským soudem

9. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Soud k věci pro úplnost i dodává, že s ohledem na žádost žalobce shledal důvod pro přednostní projednání a rozhodnutí.

10. Právní úprava posuzování invalidity a podmínek nároku na invalidní důchod je obsažena v ustanovení § 39 zákona o důchodovém pojištění, které ve znění platném a účinném po 31. 12. 2009 upravuje tři stupně invalidity. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně. Pokud se jedná o pokles pracovní schopnosti nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, a konečně v případě poklesu nejméně o 70 % se jedná o invaliditu třetího stupně. Při určování poklesu pracovní schopnosti se mj. bere v úvahu, zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost, zda se jedná o tzv. stabilizovaný zdravotní stav a zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován. Podle § 56 odst. 1 písm. a) ZDP zjistí-li se, že nárok na důchod nebo na jeho výplatu

zanikl, důchod se odejme nebo jeho výplata se zastaví, a to ode dne následujícího po dni, jímž uplynulo období, za které již byl vyplacen.

11. Správní rozhodnutí o nároku na invalidní důchod je závislé především na odborném lékařském posouzení. Podle právní úpravy platné a účinné po 31. 12. 2009 platí, že zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění a pro účely odvolacího řízení správního (tzn. námitkového řízení) posuzuje ministerstvo práce a sociálních věcí, pokud napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku okresní správy sociálního zabezpečení; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Při přezkumu takového rozhodnutí neposuzuje soud věcnou správnost posudku, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudek posudkové komise MPSV soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá tento posudek důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna. Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá pak v tom, aby se komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a aby své posudkové závěry náležitě odůvodnila. Jelikož žalovaná rozhoduje o nároku na invalidní důchod, příp. o změně tohoto nároku či jeho odnětí v dvouinstančním řízení, jsou zejména na její rozhodnutí v námitkovém řízení kladeny nároky na jasnost, srozumitelnost a úplnost odůvodnění (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2011, čj. 6 Ads 99/2011-43, přístupný na www.nssoud.cz).

12. Náležitosti posudku upravuje s účinností od 1. 1. 2010 v ustanovení § 7 vyhláška č. 359/2009 Sb. Posudek o invaliditě musí obsahovat mimo formálních náležitostí rovněž účel posouzení a datum posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, výčet rozhodujících podkladů o zdravotním stavu pojištěnce, z nichž orgán sociálního zabezpečení vycházel při posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, skutková zjištění, ke kterým orgán sociálního zabezpečení dospěl při posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, výsledek posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti se stanovením, zda se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, procentní míry poklesu pracovní schopnosti, stupně invalidity, dne vzniku invalidity, dne změny stupně invalidity nebo dne zániku invalidity, schopnosti využití zachované pracovní schopnosti podle § 5 u pojištěnce, jehož míra poklesu pracovní schopnosti činí nejméně 35 % a nejvíce 69 %, a zda je pojištěnec v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek. Obligatoční náležitosti posudku je rovněž odůvodnění výsledku posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti. Jde-li přitom alespoň o invaliditu I. či II. stupně (tedy pokles pracovní schopnosti v rozmezí nejméně o 35%, avšak nejvíce o 69 %), musí posudek obsahovat rovněž tzv. pracovní rekomandaci, tedy doporučení stran vhodného druhu práce, kterou je pojištěnec schopen při svém zdravotním postižení vykonávat (srv. k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 6. 2012, čj. 4 Ads 19/2012-18, přístupný na www.nssoud.cz).

13. Krajský soud doplnil dokazování posudkem PK MPSV ze dne 20. 11. 2019. Krajský soud především shledal, že předmětný posudek má všechny formální náležitosti ve smyslu ustanovení § 7 vyhlášky o posuzování invalidity, přičemž PK MPSV zasedala v řádném

složení a jejím členem byl i lékař z oboru ortopedie. Obsahově krajský soud shledal, že předmětný posudek vycházel z úplné zdravotnické dokumentace. Žalobce i jeho zástupkyně byla jednání přítomna. Krajský soud považuje tento posudek za úplný a přesvědčivý ve smyslu ustálené judikatury.

14. V **posudkovém hodnocení** PK MPSV je mj. uvedeno, že žalobci je 62 let, přičemž rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je stav po úraze ze dne 24. 6. 1994, kdy došlo k traumatické amputaci III-V prstu PHK a dilaceraci distálního článku a DIP kl. II prstu. Provedena artrodéza DIP II. prstu se suturou na bříšku distálního článku. III prst byl replantován, defekt nad žilami III. prstu byl kryt kožním štěpem z předloktí. Dále byla provedena egalizace IV a V prstu. Dne 23. 1. 1995 byl ve svodné a lokální anestezii z dorsálního řezu resekován ankylotický PIP kloub III. prstu a implantována polyetylenová kloubní protéza. Žalobci byl od 1.4.1995 přiznán částečný invalidní důchod a při KLP dne 25. 6. 1996 byla potvrzena částečná invalidita s trvalou platností. Žalobce byl při jednání vyšetřen ortopédem, přičemž aktuálně lze na pravé (dominantní) ruce evidovat anatomickou ztrátu IV. a V prstu v PIP skloubení při těžce omezené úchopové funkci ruky. Úchop je možný pouze 2 prsty- palcem a ukazovákem. Karpometakarpální kloub palce je postižen artrózou a na II. prstu je omezení pohybu v PIP i DIP skloubení. III. prst v DIP skloubení radiálně deviován, v obou kloubech III. prstu (DIP + PID) je ankylosa. Na IV. a V prstu jsou zhojené pahýly. Sevření do pěsti není možné ani jedním z prstů. Žalobce je pak posuzován jako vyučený truhlář či pracovník v dělnické profesi, který již není aktuálně schopen získat rekvalifikaci na středoškolskou pozici. Při zhodnocení zdravotního stavu PK MPSV přihlédla i k dalším chorobám, a to zejména vertebrogenním potížím s iradiací kraniálně a brachiálně vpravo, artróze kolenních kloubů a pravého ramene, ke stavu po ruptuře šlachy dlouhé hlavy dvojhlavého svalu paže vpravo a oboustranné rhizartróze palců. V posuzovaném případě se tedy jednalo o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou byla anatomická ztráta části dominantní ruky při výrazně omezené možnosti úchopu. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti byla hodnocena dle kap. XV. oddílu B, položky 1 e) s rozmezím 25-30%. Funkční porucha způsobená rozhodujícím postižením pak byla hodnocena ve středu rozpětí v položce a s ohledem na další posudkově významné skutečnosti byl stanoven celkový pokles pracovní schopnosti na horní hranici. Dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav pak má vliv na schopnost žalobce využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti v tom směru, že pokles jeho pracovní schopnosti je větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti u rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Z tohoto důvodu byla horní hranice navýšena o 5%. Celková míra poklesu pracovní schopnosti tak činí 35%. PK MPSV se na rozdíl od lékaře v námitkovém řízení nedomnívá, že u žalobce nelze zohlednit předchozí profesi truhláře a že u něj lze předpokládat novou kvalifikaci. Při jednání navíc bylo zjištěno, že stupeň postižení především na II. a III. prstu je závažnější než stav popisovaný v doložených lékařských vyšetřeních. V **posudkovém závěru** je především uvedeno, že k datu vydání napadeného rozhodnutí byl žalobce invalidní podle § 39 odst. 1 ZDP, a to následkem úraze ze dne 24. 6. 1994. Jednalo se o invaliditu prvního stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) ZDP s poklesem pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu od 35%.

15. Krajský soud považuje posudkové hodnocení PK MPSV v Brně za úplné a přesvědčivé, neboť komplexně zhodnotilo zdravotní postižení žalobce s nutností zohlednit i předchozí profesi truhláře. Krajský soud tak považuje skutkový stav doplněný předmětným posudkem PK MPSV za řádně zjištěný a úplný.

16. Vzhledem k tomu pak bylo třeba dát žalobci za pravdu v jeho žalobních námitkách, neboť provedeným dokazováním se zjistilo, že žalobce skutečně k datu vydání napadeného rozhodnutí bylo třeba považovat za invalidního v prvním stupni, neboť jeho pracovní schopnost poklesla nejméně o 35 %, přičemž však nedosahovala více, než 49%. Nebyly tak splněny podmínky pro to, aby žalobci byl odejmut invalidní důchod postupem dle § 56 odst. 1 písm. a) ZDP, neboť i nadále splňoval podmínky pro invaliditu v prvním stupni. Nejednalo se však o invaliditu druhého nebo třetího stupně podle § 39 odst. 2 písm. b) nebo c) ZDP. Krajský soud shledal, že napadené rozhodnutí, jímž bylo potvrzeno odejmutí invalidního důchodu žalobci, bylo vydáno na základě nedostatečně a nesprávně zjištěného skutkového stavu, a zrušil ho tak výrokem I. tohoto rozsudku ve smyslu ustanovení § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s. a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

17. Žalovaná bude v dalším řízení o invalidním důchodu vázána skutkovým stavem zjištěným na základě provedeného dokazování v tomto soudním řízení (§ 78 odst. 6 s.ř.s.) a bude z něho vycházet při dalším posouzení, zda jsou splněny podmínky k odejmutí invalidního důchodu.

18. O náhradě nákladů řízení krajský soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalovaná nebyla ve věci úspěšná, a tudíž právo na náhradu nákladů řízení nemá. V dané věci měl plný úspěch ve věci žalobce, jemuž vznikly náklady v souvislosti s právním zastoupením advokátkou.

19. Podle ustanovení § 9 odst. 2 ve spojení s ustanovením § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu platí, že v řízení o žalobě ve věci nároků fyzických osob v oblasti důchodového pojištění ve správním soudnictví je tarifní hodnotou 5 000,- Kč. Ve smyslu ustanovení § 7 bod 3 této vyhlášky činí sazba za jeden úkon právní služby 1 000,- Kč. Krajský soud vycházel z toho, že zástupkyně žalobce učinila ve věci 4 úkony právní služby, a to konkrétně převzetí a příprava zastoupení (§ 11 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu), sepsání žaloby (§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu), účast na jednání PK MPSV a účast na jednání soudu (§ 11 odst. 1 písm. g) advokátního tarifu) každému úkonu právní služby náleží náhrada hotových výdajů ve výši 300,- Kč. Dále zástupkyni žalobce náleží náhrada za promeškaný čas dle § 14 odst. 3 advokátního tarifu, a to v souvislosti s účastí u jednání PK MPSV v rozsahu 5 půlhodin a v souvislosti s účastí na jednání soudu za 4 započaté půlhodiny, celkem tedy 900 Kč. Dále soud přiznal zástupkyni žalobce ještě náhradu cestovních výdajů za cestu osobním automobilem na jednání PK MPSV a zpět celkové výši 542 Kč a za cestu na jednání soudu a zpět autobusem a MHD ve výši 130 Kč. Celkem tedy náleží na odměně za právní zastupování žalobce částka 6 772 Kč. Jelikož zástupkyně žalobce není plátcem DPH, soud odměnu o částku připadající na tuto daň (21%) nezvyšoval. Soud nemohl přiznat žalobkyni požadované náklady právního zastoupení v řízení před správním orgánem, neboť v posuzovaném případě lze přiznat toliko náklady za zastoupení týkající se soudního řízení.

Poučení: Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o

kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 29. října 2020

JUDr. Petr Polách, v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
K. M.